

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 stycznia 2021 r.

w sprawie ustawy o rezerwach strategicznych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2020 r. ustawy o rezerwach strategicznych, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2021 r. Senat rozpatrzył ustawę o rezerwach strategicznych, zwaną dalej „ustawą”, i zdecydował o jej odrzuceniu.

Dokonując generalnej oceny przedłożonej ustawy Senat stwierdził, że ustawa, która w założeniu miała prowadzić do zwiększenia skuteczności i podniesienia poziomu efektywności działań obecnej Agencji Rezerw Materiałowych, nie realizuje zamierzonego celu, a wręcz może przyczynić się do pogłębienia problemów związanych z dotychczasowym zarządzaniem systemem rezerw strategicznych.

Jednym z zasadniczych rozwiązań proponowanych ustawą jest przejęcie wszystkich zadań z zakresu zarządzania i nadzoru nad systemem rezerw strategicznych przez Prezesa Rady Ministrów (obecnie funkcje te sprawuje minister właściwy do spraw energii). Powoływana Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych, w miejsce Agencji Rezerw Materiałowych, będzie bezpośrednio przez niego nadzorowana. Prezes Rady Ministrów będzie nadawał jej statut oraz powoływał Prezesa Agencji i jego zastępcę lub zastępców, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Odmiennie niż dotychczas, organizacja wewnętrzna Agencji oraz zakres zadań jednostek i komórek organizacyjnych będą określone w regulaminie organizacyjnym Agencji, ustalonym przez Prezesa Agencji. W ramach nowych regulacji w zakresie organizacji Agencji zrezygnowano w jej strukturze z konieczności tworzenia jednostek terenowych w postaci oddziałów terenowych. Jak wskazuje się w uzasadnieniu do projektu ustawy zmiana ta podyktowana jest m.in. potrzebą centralizacji zadań Agencji.

W ocenie Senatu zasadność tego rozwiązania budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia celów ustawy. Senat nie znalazł argumentów na podzielenie stanowiska, że poddanie Agencji pod nadzór prezesa Rady Ministrów usprawni jej funkcjonowanie.

Senat podziela poglądy przedstawiane w debacie parlamentarnej nad ustawą, zgodnie z którymi zmiana systemu zarządzania Agencją, może spowodować zakłócenie prawidłowego i efektywnego funkcjonowania tej instytucji. Obowiązujący stan epidemii powoduje konieczność zintensyfikowania bieżących działań Agencji Rezerw Materiałowych. Planowane szerokie zmiany w Agencji Rezerw Materiałowych, zdaniem Senatu, wiązać się będą z długotrwałym zamieszaniem w tej instytucji, co nie jest wskazane w tak trudnym dla

kraju okresie. Jak podnoszono w debacie senackiej: „Polski nie stać na kolejny chaos w tak newralgicznym miejscu”.

Zdaniem Senatu, modyfikacja systemu zarządzania rezerwami strategicznymi, w czasie pandemii, prowadzi *de facto* do negatywnych konsekwencji dla obywateli. Zmiana zasad zarządzania Agencją Rezerw Materiałowych, która stanowi istotny element całego systemu zarządzania kryzysowego państwa, szczególnie w czasie pandemii budzi zaniepokojenie, ponieważ to właśnie w tym czasie Agencja powinna pomagać i służyć Polakom – planowany proces szerokich zmian w Agencji znacznie to utrudni.

Mając powyższe na uwadze Senat kwestionuje zasadność wprowadzania tych zmian, w okresie walki z pandemią COVID–19 w Polsce.

Podstawową z okoliczności towarzyszących uchwaleniu ustawy nieakceptowanych przez Senat jest niepoddanie projektu ustawy konsultacjom publicznym. Projektodawcy uzasadniają to koniecznością pilnego procedowania ustawy oraz obowiązującym stanem epidemii. Proponowane ustawą rozwiązania będą dotyczyły przedsiębiorców lub innych podmiotów niebędących przedsiębiorcami, którzy są właścicielami określonego asortymentu, mogącego stanowić rezerwy strategiczne, są producentami takiego asortymentu lub dysponują odpowiednią bazą magazynową, świadczą różnego rodzaju usługi, w szczególności szeroko rozumiane usługi transportowo-logistyczne, usługi polegające na oferowaniu przetworzenia określonych surowców na określone produkty, które mogą stanowić rezerwy strategiczne. Zgodnie z dołączoną do projektu Oceną Skutków Regulacji ustawa oddziaływać będzie na: ok. 15 tys. aktywnych kontrahentów, a także na ok. 84 tys. przedsiębiorców zaangażowanych w utrzymywanie rezerw strategicznych. Jak również na 16 samorządów województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu, 930 miast, 2 478 gmin oraz 40 688 sołectw.

Senat zauważa, że poddanie projektu ustawy konsultacjom publicznym jest niezbędnym elementem procesu prawotwórczego w demokratycznym państwie prawnym. Konsultacje publiczne stanowią wymagany element procedury prawodawczej, którego przeprowadzenia wymagają zarówno przepisy Regulaminu pracy Rady Ministrów, jak i Regulaminu Sejmu. W przekonaniu Senatu, zaniechanie przeprowadzenia konsultacji może powodować, że proces tworzenia prawa prowadzony jest w izolacji od przyszłych adresatów prawa, co kłóci się z ideą społeczeństwa obywatelskiego, współodpowiedzialnego za państwo.

Mając na względzie powyższe argumenty, Senat odrzucił ustawę.